

Podsumowanie zaleceń dotyczących szczepień dla pacjentów onkologicznych.

Pacjenci z chorobą nowotworową powinni być zaszczepieni niezależnie od tego:

- a) czy mają aktywny nowotwór,
- b) jaki rodzaj terapii przeciwnowotworowej otrzymują,
- c) czy są w trakcie obserwacji po leczeniu onkologicznym,
- d) czy są wyleczeni z nowotworu.

Niemniej jednak różne krajowe i międzynarodowe instytucje przedstawiły konkretne zalecenia dotyczące czasu i priorytetów szczepień w grupie pacjentów onkologicznych (należy zapytać lekarza o szczegóły dotyczące terminu szczepienia i szczegółów priorytetów).

1. Jeśli masz aktywny nowotwór lub hematologiczną chorobę nowotworową wymagającą chemioterapii, lub jeśli w ciągu ostatnich 5 lat miałeś/aś zdiagnozowany nowotwór lity, możesz być narażony/a na zwiększone ryzyko ciężkiego przebiegu infekcji COVID i najprawdopodobniej znajdziesz się w priorytetowej grupie do szczepienia przeciw COVID-19 (zapytaj swojego lekarza o przypisanie do grupy ryzyka i ustalenie konieczności szczepienia).

2. Szczepienie jest wskazane niezależnie od rodzaju leczenia onkologicznego, które otrzymujesz (radioterapia, immunoterapia, chemioterapia lub leczenie biologiczne) włącznie z przebyłym przeszczepem komórek macierzystych. Oczekiwanie na szczepienie nie jest powodem do odroczenia lub opóźnienia leczenia onkologicznego.

- Jeśli jest to możliwe, szczepienie jest zalecane przed rozpoczęciem chemioterapii. Jeżeli jednak jesteś już w trakcie chemioterapii, zaleca się wykonanie szczepienia, gdy liczba białych krwinek mieści się w granicach normy.

- Jeśli pacjent otrzymuje cytotoksyczną chemioterapię lub immunoterapię, niektórzy eksperci sugerują, wykonanie szczepienia 15 dni po zakończeniu cyklu leczenia i 7 dni przed kolejnym dla schematu stosowanego w odstępach 3-tygodniowych. Alternatywnie, zaleca się wykonanie szczepienia między cyklami chemioterapii poza okresem nadiru (okres niskiej liczby krwinek, zwykle występuje 7-14 dni po leczeniu, ale może się to różnić w zależności od schematu terapii). Zaleca się opóźnienie leczenia onkologicznego w przypadku spodziewanych skutków ubocznych szczepionki.

- W przypadku pacjentów będących na końcowym etapie cytotoksycznego leczenia, pierwszą dawkę szczepionki zaleca się podać po zakończeniu terapii i ustąpieniu nadiru. W każdym przypadku decyzja jest podejmowana po dyskusji z lekarzem w celu ustalenia optymalnego postępowania.

- W przypadku planowanego zabiegu, szczepienie zalecane jest minimum 1 tydzień przed operacją. Szczepienie może zostać wykonane w dowolnym momencie po operacji, przy optymalnej liczbie białych krwinek. W celu uzyskania dalszych porad należy zwrócić się do lekarza.

3. Jeśli przeszedłeś: a) allogeniczny przeszczep komórek macierzystych przy braku choroby przeszczep przeciwko gospodarzowi (GvHD) lub b) terapię hamującą działanie limfocytów B, możesz otrzymać szczepionkę po kilku miesiącach od zakończenia tego leczenia, przy czym istnieją różne rekomendacje na ten temat (ESMO, HCS, BSMO, DGHO, ASCO, ASH, UK Chemotherapy Board). Zapytaj swojego lekarza, która z nich jest dla Ciebie najlepsza.

U niektórych pacjentów po szczepieniu może wystąpić zmniejszona ochrona z powodu stosowanego leczenia onkologicznego. Zaufaj swojemu lekarzowi, jeśli jesteś w tej podgrupie pacjentów, Twój lekarz poinformuje Cię o tym.

4. Szczepienie nie jest zabronione u pacjentów po przebytych zakażeniu COVID-19 lub po zakażeniu, które wystąpiło po pierwszej dawce szczepionki. Nie jest konieczne wykonanie testu na obecność infekcji COVID-19 przed szczepieniem, ponieważ nawet jeśli przechorowałeś/aś COVID-19 w przeszłości szczepienie wzmacnia Twoje bezpieczeństwo (wzmacnia pamięć układu odpornościowego). AIOM, COMU, CIPOMO i HESMO zalecają wykonanie szczepienia 15 dni po wyleczeniu infekcji COVID lub 1 miesiąc od rozpoczęcia zakażenia. ASCO i CDC sugerują aby drugie szczepienie wykonać do 6 tygodni (42 dni) po pierwszej dawce w przypadku zakażenia, które wystąpiło po pierwszym szczepieniu.

Jeśli otrzymałeś/aś terapię przeciwciałami (przeciwciała monoklonalne lub osocze ozdrowieńców) w ramach leczenia COVID-19, możesz zaszczepić się po co najmniej 90 dniach.

Przeciwwskazania do szczepień

Przeciwwskazania do szczepienia są takie same, jak w przypadku całej populacji.

- 1) Szczepienie NIE jest wskazane, jeśli masz przeciwwskazania do podania szczepionki lub jej składnika w postaci wystąpienia ciężkiej reakcji alergicznej.
- 2) Jeśli w przeszłości doświadczyłeś/aś poważnej reakcji alergicznej na inne szczepionki lub leki podane drogą iniekcji lub masz określone typy alergii, porozmawiaj o tym z lekarzem, ponieważ wytyczne mogą się różnić.

Ponadto przyjmuje się, że jeśli w przeszłości wystąpiła u Ciebie reakcja alergiczna / anafilaksja na szczepionkę, lekarstwa lub żywność, nie zaleca się przyjmowania szczepionki firmy Pfizer. Porozmawiaj o tym z lekarzem, ponieważ zalecenia krajowych ekspertów i przedstawicieli medycznych mogą się różnić.

Jeśli po podaniu pierwszej dawki szczepionki wystąpiła u Ciebie ciężka reakcja alergiczna, prawdopodobnie nie otrzymasz drugiej dawki. Jednak nawet w tym przypadku, ponieważ zalecenia dotyczące szczepień mogą się różnić w różnych krajach, należy omówić to ze swoim lekarzem.

W przypadku szczepionki AstraZeneca pacjenci z wywiadem anafilaksji lub obrzęku naczynioruchowego zostali wykluczeni z badań klinicznych.

W związku z tym, że istnieją ograniczone dane na temat skutków szczepienia COVID-19 u pacjentów onkologicznych, zarówno w zakresie skuteczności, czasu trwania odporności oraz interakcji z lekami przeciwnowotworowymi, informacje i wytyczne dotyczące szczepień tej grupy pacjentów będą efektem badań i doświadczeń pozyskanych dzięki krajowym programom szczepień i światowym informacjom. Wszystkie dane są empiryczne a ich ilość narasta z czasem. Pandemia COVID będzie trwała długo i będzie obejmowała różne fazy.